म.जि. प्र. का. द.नं. : १०६/०६८, | वर्ष १४ | अंक २७ | आइतबार ९ भदौ २०८१ | ने. सं. ११४४ गुँलागा | 25 August 2024 | www.sajhakuranews.com | पृष्ठ संख्या ४ | मूल्य: रु. ३/-

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

स्वास्थ्य शिविरमा १३७ जनाले लिए सेवा

हेटौंडा, ८ भदौ/हेटौंडा उपमहानगरको ३ नम्बर वडा कार्यालयमा भएको नि:शुल्क स्वास्थ्य शिविरमा १३७ जनाले सेवा लिएका छन् । ज्येष्ठ नागरिक लक्षित गरी शिविरको आयोजना गरिएको थियो । हेटौंडा-३ मा रहेको युनिलिभर नेपाल लिमिटेडको आयोजना तथा ३ नम्बर वडा कार्यालयको संयोजनमा भएको शिविरमा १३७ जनाले सेवा लिएका हुन् । ज्येष्ठ नागरिक लक्षित गरी शिविरको आयोजना गरिएको हो । जनरल फिजिसियन, नाक, कान, घाँटी, सुगर, प्रेसरलगायत विरामीले सेवा लिएका थिए । स्वास्थ्य शिविरमा ३ नम्बर वडा अध्यक्ष ढलकबहादुर थापाको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो ।

वडामै रहेको बहुराष्ट्रिय कम्पनीले वडाका ज्येष्ठ नागरिकलाई लक्षित गर्दै स्वास्थ्य शिविरको आयोजना गरेकोमा उनले आभार व्यक्त गरे । आगामी दिनमा पनि सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत वडाबासीको हितमा सहकार्य हुनुपर्ने उनको भनाई रहेको थियो । कार्यक्रममा वडासदस्य रत्न भ्लोन, व्यवसायी विष्णु खनाल, स्थानीय युवा समाजसेवी टेकनाथ शिवाकोटीसहित युनिलिभरका प्रतिनिधिको आतिथ्यता रहेको थियो ।

सांस्कृतिक नगरीको पहिचान बनाउँदै थाहानगर

एकैपटकमा खाना महोत्सव, लोकदोहोरी र घैंटो फुटाइ

भानुभक्त आचार्य

हेटौंडा, ८ भदौ/ मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रस्थित पर्यटकीय तथा सांस्कृतिक नगरी थाहा नगरपालिकामा खाना महोत्सव, लाइभ दोहोरी र घैंटो फुटाउने कार्यक्रमले आन्तरिक माहोल तात्ने भएको छ ।

थाहा नगरपालिकामा इन्द्रायणी र बज्रवाराहीमाइको जात्रापछि सबैभन्दा बढी भीड लाग्ने कृष्णजात्रा, घैंटो फुटाउने जात्रा तथा लिटिल राधाकृष्ण प्रतियोगिता र लिटिल लाखे प्रतियोगितासहित यसवर्ष लाइभ लोकदोहोरी र खाना महोत्सव आयोजना हुने भएको हो । हरेक वर्ष कृष्ण जन्माष्टमीको भोलिपल्ट थाहानगरको मुख्य बजार शिखरकोटमा घैंटो फुटाउने जात्रा र जन्माष्टमीको दिन लिटिल राधाकृष्ण र लिटिल लाखे प्रतियोगिता हुने गर्दछ ।

२०५४ सालदेखि निरन्तर रुपमा शिखरकोट बजार व्यवस्थापन समिति र शिखर क्लबको आयोजना तथा गोपाली गाउँको नेवारी संस्कृतिको साँस्कृतिक सहयोगमा आयोजना हुँदै आइरहेको २४ औं घैंटो फुटाउने जात्रा सम्पन्न गर्न मेला व्यवस्थापन उपसमिति गठन गरिएको छ । यस वर्ष घैंटो फुटाउनेसँगै अन्य विविध कार्यक्रमहरु बाल राधाकृष्ण प्रतियोगिता, बाललाखे नाच प्रतियोगिता, तामाङ समुदायको ढ्याङ्ग्रो नाच प्रदर्शनी, गोपाली गाउँ, ओखरबजार तथा पालुङको धिमे बाजासहित लाखे नाच समेत प्रदर्शन गरिने भएको छ ।

महिला पञ्चेबाजा र महिला खैंचेडी भजनसहित खाना महोत्सवसहित लाइभ लोकदोहोरी सांस्कृतिक प्रस्तुती समेत रहने आयोजकले जनाएको छ । लाइभ दोहोरीमा कलाकारहरु अजित लोप्चन, प्रिति घर्तीमगर, शितल कल्पना, दीपराज खत्री, सुनिल नेपाल, विश्वराज अधिकारी र रुपचन्द्र सापकोटा रहने आयोजकले जनाएको छ । भदौ १० गते कृष्ण मन्दिरमा पूजाआजासहित लिटल राधाकृष्ण प्रतियोगितासहित लिटल लाखे, धिमे बाजा र तामाङ ढ्याङग्रो झाँकीसहित महिला पञ्चेबाजा र खैंजेडी भजन प्रदर्शनी हुनेछ ।

१० भदौको ३ बजेपछि लाइभ दोहोरी र खाना महोत्सव हुने आयोजकले जनाएको छ भने भादौ ११ गते साँस्कृतिक कार्यक्रमसहित दिउँस १ बजेबाट घैंटो फुटाउने प्रतियोगिता हुनेछ । त्यसपछि श्रीकृष्णको रथयात्रा प्रारम्भ भएर जात्रा समापन गरिने बजार व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष मनोज रायमाझीले जानकारी दिए । रायमाझीका अनुसार लिटल राधाकृष्ण प्रतियोगितामा नाम दर्ता गर्न कुनै शुल्क लगाइएको छैन ।

थाहा नगरपालिका, बजार व्यवस्थापन समिति शिखरकोट, गोपाली समाज, शिखर क्लव, नवजागृत पुस्तकालय, दामन चेली समाज, फरक सोच, थाहानगर ब्याडमिन्टन संघ कार्यक्रमको आयोजक छन् । कार्यक्रमलाई यति ब्रुअरीले मुख्य प्रायोजन गरेको छ । बिगतका वर्षमा भन्दा यो वर्ष बिशेष चहलपहल हुने अनुमान गरिएको छ । आन्तरिक पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्ने गरी कार्यक्रम ब्यवस्थापन गरिएको रायमाझीले जानकारी दिएका छन् ।

दामन पालुङमा मध्यकालदेखि नै प्रचलनमा रहेको इन्द्राायणीजात्रा हरेक तीन वर्षमा लाग्ने गरेको छ । मंसिर शुक्ल पूर्णिमामा थाहा नगरपालिकाको इन्द्रायणीचौरमा हुने ३ दिने जात्रा निकै महत्वपूर्ण मानिन्छ । जात्राको पहिलो दिन ५ वटा रथ नचाइन्छ । पालुङ सहरबाट इन्द्रायणी, कुमारी, कालाभैरब, गणेश तथा गोपाली गाउँबाट सेतिगणेशको रथ नचाइन्छ । दोस्रो दिन दुबै गाउँबाट लगिएको रथ चौरमा नचाएर मन्दिरमै राखिन्छ । दिनभर पूजाआजा गरेपछि तेस्रो दिन पुन: रथ फर्काउने चलन छ ।

इन्द्रायणी भगवती कालाभैरव गुठी संरक्षण समितिको व्यवस्थापनमा हुँदै आएको इन्द्रायणी जात्राको अवसरमा पहिलो दिन इन्द्रायणीमाइको थानमा रथ लैजाने, दोस्रो दिन मुख्य पूजा र तेस्रो दिन रथ फर्काउने चलन छ । मेलाअवधिमा थाहा नगरपालिका-२ का देउला समुदाय र नेवार समुदायले दिनरात नै पूजा गर्दछन् । इन्द्रायणीमाइ थानमा राति पञ्चबली सहित तान्त्रिकविधिबाट पूजा गरिन्छ । जात्रामा पाटनबाट आएका तान्त्रिक कर्माचार्यहरुले विशेष पूजाआजा गर्ने गर्छन् ।

त्यस्तै हरेक १२ वर्षमा बज्रबाराहीमा मेला लाग्ने गरेको छ । यो मेला भर्न नेपालका बिभिन्न स्थानबाट भक्तजन आउने गरेका छन् । थाहानगरमै रहेको ऋषेश्वर महादेवको मन्दिरमा पनि फागूपूर्णिमाको दिन बिशाल मेला लाग्ने गरेको छ । हिन्दु धर्मावलम्बी र बौद्धमार्गीको साझा भगवानका रुपमा ऋषेश्वर मन्दिरलाई लिइन्छ । थाहानगरमा रहेको शंखमूल संसारका तीन शंखमूलमध्य एक हो । यो काठमाडौंको आर्यघाट जत्तिकै धार्मिकरुपले महत्वपूर्ण रहेको छ ।

१० नं. वडा बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त घोषणा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको १० नम्बर वडा कार्यालय बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा घोषणा भएको छ । उपमहानगरका १९ वडामध्ये बालमैत्री घोषणा हुने १० नम्बर वडा पाँचौ हो । हेटौंडामा यसअघि २, ७, ८ र १७ नम्बर वडा बालमैत्री घोषणा भइसकेको छ ।

नगरप्रमुख मीनाकुमारी लामाको प्रमुख आतिथ्यतामा शनिवार १० नम्बर वडालाई निकृष्ट बालश्रममुक्त, बाल विवाहमुक्त तथा बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा घोषणा गरिएको हो । यस वडाले ५१ वटा सूचकलाई पार गर्दै पाँचौ बालमैत्री स्थानीय शासनयुक्त वडा बन्न सफल भएको वडाअध्यक्ष फुर्वादोर्जे लामाले बताए । बालमैत्री वडा घोषणामा सफल भएपनि यसको दिगोपन र निरन्तरतामा चुनौती रहेको उनले बताए ।

यस वडाले बालमैत्री स्थानीय शासन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ ले निर्दिष्ट गरेका सूचकमध्ये ४९ सूचकमा सतप्रतिशत नतिजा हासिल गरेको वडाअध्यक्ष लामाले जानकारी दिए । बाँकी सूचकमध्ये एकमा ९५ प्रतिशत, एकमा ८१ प्रतिशत प्रतिशत नतिजा प्राप्त गरेको उनले बताए । कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै हेटौंडा उपमहानगर प्रमुख लामाले निकट भविष्यमा उपमहानगरलाई नै बालमैत्री शासनयुक्त स्थानीय तह घोषणाको तीव्र तयारी भइरहेको बताइन् ।

यस वडामा १८ वर्षमुनिका १ हजार ८ सय ९५ जना बालबालिका रहेका छन् । सामुदायिक र संस्थागत गरी ४ वटा विद्यालय रहेको यस वडाका विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिका विद्यालय भर्ना भएको सुनिश्चित गरिएको वडा कार्यालयले जनाएको छ । कार्यक्रममा उपप्रमुख राजेश बानियाँ, विभिन्न वडाका वडाअध्यक्ष लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो ।

OPENING SOON

ERKE

Erke brand authorized showroom

D next dress up

हेटौंडा-१०, राप्तीरोड

राजक शाही

मोबाइल नम्बर ९८५५०७०१५६

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी

एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित

☞ कार वास भित्र/बाहिर

☞ वायरिङ मर्मत

☞ मेशिनद्वारा A/C मर्मत तथा ग्याँस रिफिलिङ

☞ सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने

☞ डेन्ट, पेन्ट, प्लास्टिक/ग्याँस/इलेक्ट्रिक वेल्डिङ

☞ टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट

☞ हेटौंडामै पहिलो पटक N_2 (Nitrogen) हावा टायरमा भरिने

☞ इन्जिनसम्बन्धी सबै काम

Himalayan Motors Pvt.Ltd.

हेटौंडा, चौकीटोल,

सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३३३

हातेमालो बचत तथा ऋण सहकारी सस्था लि.

HATEMALO SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

हेटौंडा-२, संगमचोक, मकवानपुर

फोन नं. : ०५७-५२६५२१, ९८५५०७६५२१

ऋण चुक्ता गर्ने सम्बन्धी ३५ दिने अत्यन्त जरुरी सूचना !

(प्रकाशित मिति २०८१।०५।०९)

यस हातेमालो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.वाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणी सदस्यहरुले ऋण लिंदाको बखत संस्थासँग गरेको शर्त सम्झौता बमोजिम लामो समयदेखि नियमित बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज लगायत अन्य दस्तुर आदि नतिरी नबुझाई संस्थासँग गरेको ऋण सम्बन्धि शर्त तथा बन्देजहरु उल्लंघन गरेकोले संस्थाको सम्पुर्ण ऋण रकम चुक्ता गर्न पटक-पटक मौखिक एवम् लिखित रुपमा सूचना गरी ताकेता गरेको र सो गर्दा समेत संस्थाको ऋण चुक्ता गर्नतर्फ कुनै चासो नदेखाई वेवास्ता गरी बसेको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र ऋण चुक्ताको लागि आव्हान गरिएको छ । उल्लेखित म्याद भित्र पनि तिर्न बुझाउन पर्ने रकम दाखिला हुन नआएमा सहकारी ऐन-२०७४, सहकारी नियमावली-२०७५ र संस्थाको ऋण व्यवस्थापन निति(२०८० तथा प्रचलित कानुन बमोजिम असुल उपर गरिनेछ र कालोसुचीमा समेत समावेश गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित सबैलाई सुचित गराईन्छ ।

तपशिल

क्र.सं	ऋणीको विवरण/ठेगाना	ना.प्र.नं./जिल्ला/मिति	धितोको विवरण	फोटो
१.	(स.नं.८२६) **शान्ता दाहाल (श्रेष्ठ)** बावु : ईन्द्र प्रसाद दाहाल पति : वेत ब. श्रेष्ठ हेटौंडा-५	१०२३/७४१६० मकवानपुर २०६७/०४/२६	साविक बसामाडी-८, कि.नं.९४५, ९४६, क्षे.१-१२-०-० क्षे.७-१२-०-०	
२	(स.नं.८४७) **गंगा राई** बावु : सिंग बहादुर राई पति : टिकाराम राई हेटौंडा-१६	१९६६७ मकवानपुर २०४७/१२/२९	ज.ध. शान्तिमाया राई साविक हेटौंडा-५, कि.नं.१२८८१, १२८८२ क्षे.०-०-१०, ०-०-१०.५	
३	(स.नं.४६५) **रमिला खतिवडा** बावु : राधेश्याम शर्मा पति : गुणकेशर रेग्मी हेटौंडा-१६	४८९ मकवानपुर २०४५/०१/०८	ज.ध.- शितल रेग्मी साविक हटिया-५, कि.नं.१५०५, क्षे.०-५-०-०	
४	(स.नं.२४३) **दुर्गा प्रसाद ढकाल** बावु : सोम प्रसाद बाजे : रविलाल हेटौंडा-९	९६१७१ काभ्रेपलाञ्चोक २०५७/१०/२३	साविक पदमपोखरी-६, कि.नं.८७५, क्षे.०-३-०-०	
[illegible]	(स.नं.२२९२) **मनिष कुमार गुरुङ** बाबु : दुर्गा कुमार बाजे : जंगध्वज हेटौंडा-१५	१००/११२६ मकवानपुर	साविक रातोमाटे-२, कि.नं.११८७, क्षे.०-०-१०	
६	(स.नं.११३५) **भक्तिमाया अधिकारी** पति : मान बहादुर अधिकारी ससुरा : तिलक बहादुर हेटौंडा-०७	२४५२ मकवानपुर २०४६/०२/२८	साविक हेटौंडा-०७, कि.नं.८४१६, क्षे.०-०-८	
[illegible]	(स.नं.१६७०) **सिर्जना पुडासैनी** बाबु : गणेश जंग पाण्डे पति : प्रलाद प्रसाद पुडासैनी हेटौंडा-०६	३१-०१-७१-०८४०३ मकवानपुर २०७१/०८/२५	साविक हेटौंडा-११, कि.नं. १३३५७, क्षे.०-०-१०	
[illegible]	(स.नं.१४१९) **प्रलाद प्रसाद पुडासैनी** बाबु : माधब प्रसाद बाजे : गोविन्द प्रसाद हेटौंडा-०६	१७५८७ मकवानपुर २०४८/०३/०१	ज.ध.-सिर्जना पुडासैनी साविक बसामाडी-०३, कि.नं. ५३९२, क्षे.०-०-१०	
[illegible]	(स.नं.२११२) **तिर्थमान वाईबा** बाबु : जालिम सिं बाजे : प्रताप सिं बकैया-०६	७/७५९ मकवानपुर २०५५/०२/१२	साविक फापरबारी-०८, कि.नं.२०३०, क्षे.०-३-१४	

ड्राइभिङ्ग सिक्ने तयारीमा हुनुहुन्छ ?

अब निराश नहुनुहोस्...

हामी कहाँ जतिसुकै नजान्ने भएपनि दक्ष तथा अनुभवी प्रशिक्षकद्वारा गाडी सिकाइनुका साथै लाइसेन्स परीक्षा र ट्रायल सह्जै पास गर्न सक्ने गरी ड्राइभिङ्ग प्रशिक्षण दिइन्छ ।

हाम्रा विशेषताहरु:

☞ अनलाइन फर्म भर्ने सुविधा ।

☞ रोड टेस्ट गराइन्छ ।

☞ दक्ष प्रशिक्षकहरुद्वारा प्रशिक्षण ।

☞ लाइसेन्स ट्रायलको प्राविधिक ज्ञान दिइन्छ ।

☞ गाडीको पार्टपूर्जासम्बन्धी सम्पूर्ण ज्ञान दिइन्छ ।

प्रबन्ध निर्देशक: टिका कुमारी दुलाल

के. के. ड्राइभिङ्ग प्रशिक्षण केन्द्र

हेटौंडा-१, चौकीटोल (हिमालयन मोटर्स अगाडि)

सम्पर्क: ९८४५१७९४१५, ९८१७२८४६१४, ९८४५९२७०५७

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

पालिकामा बजेट 'होलिडे'

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट कार्यान्वयनको एक महिना बितिसक्दा पनि बागमती प्रदेशको तीनवटा स्थानीय तहमा बजेट 'होलिडे' रहेको छ । स्थानीय सरकारको आयव्यय विवरण गाउँ वा नगरसभाबाट अनुमोदन नभएकै कारण सरकारको खर्च रोकिन पुग्नु र सरकारले खर्च गर्न नपाउने अवस्था सिर्जना हुनुलाई बजेट होलिडे भनिन्छ । यसरी बजेट होलिडे हुनेमा बागमती प्रदेशका १३ जिल्लामध्ये चितवन, ललितपुर र दोलखाका एक-एक वटा स्थानीय तह छन् । चितवनको राप्ती नगरपालिका, ललितपुरको गोदावरी नगरपालिका र दोलखाको बिगु गाउँपालिकाले चालू आर्थिक वर्षमा बजेट ल्याउन नसकेका हुन् । राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले स्थानीय सरकार बजेटको संवेदनशीलतामा गम्भीर नभएको बताएका छ । चुनाव जित्नु मात्र ठूलो भएन । स्थानीय सरकार चलाउन पनि नेतृत्व लिनेले सिक्नुपर्ने कुरा धेरै छ ।

चुनाव जितेर गएपछि आफूलाई राजा संझने परिपाटीले पनि समस्या निम्त्याएको छ । बिगतका दिनमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिले आफूलाई जनताका सेवकका रुपमा लिने गरेका थिए तर, अहिले समयले कोल्टे फेरेको छ । पालिकाहरु बजेट ल्याउने विषयमा समेत तुलनात्मकरुपमा कमजोर हुँदै गएको एउटा कारण जुँगको लडाई पनि हो । अघिल्लो पटकभन्दा यसपटक बजेट ल्याउने विषयमा सुधार हुनुपर्नेमा झनै समस्या देखिएको छ । बजेट पारित हुन नसकेका वा बजेट नै नल्याएका स्थानीय तहले १ साउनबाट एक रुपैयाँ पनि खर्च गर्न मिल्दैन । बजेट ल्याउन नसकेका स्थानीय तहमध्ये अधिकांश मधेशका छन् । बागमतीमा ११९ स्थानीय तह छन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुसार आगामी वर्षको राजस्व र बजेटको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई १० असारभित्र सभामा पेश गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर, ११ असार २०८१ भित्र बागमती प्रदेशका १० वटा स्थानीय तहले बजेट ल्याउन सकेका थिएनन् । गोदावरी र राप्ती नगरपालिका, मकवानपुरको बागमती, दोलखाको मेलुङ र बिगु, सिन्धुपाल्चोकको सुनकोशी, धादिङको सिद्धलेक र ज्वालामुखी, नुवाकोटको तारकेश्वर र रसुवाको नौकुण्ड गाउँपालिकाले १० असारमा बजेट ल्याउन नसकेका हुन् । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ को उपदफा (१) र (५) अनुसार स्थानीय तहको सभामा बजेट पेश हुनुपर्ने र सोही दफाको उपदफा (६) बमोजिम असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर, देशभरिका ७५३ स्थानीय तहमध्ये २७ वटा पालिकाले हालसम्म बजेट नै ल्याउन नसकेका हुन् । साउन मसान्तसम्म बजेट ल्याएका नसकेका ७ वटा नगरपालिकामा ५ वटा मधेश प्रदेशका मात्रै र बागमतीका दुईवटा छन् । यस्तै २० वटा गाउँपालिकाले बजेट ल्याउन नसकेको हो । स्थानीय सरकारहरुले समयमा बजेट ल्याउन नसक्नुको सबैभन्दा प्रमुख कारण पालिकामा देखिएको आन्तरिक राजनीतिक किचलो रहेको पाइएको छ । अर्को कारण पालिकाको नेतृत्व विभिन्न मुद्दामा निलम्बनमा पर्नु र केही पालिकामा कर्मचारी अभावका कारण पनि बजेट ल्याउन नसकेको स्थानीय जनप्रतिनिधिले बताएका छन् ।

ललितपुरको गोदावरी नगरपालिकामा बजेट ल्याउनुपर्ने समयमा मेयर गजेन्द्र महर्जन र उपमेयर मुना अधिकारी निलम्बनमा परेका थिए । २१ जेठ २०८१ मा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले रोडा-ढुंगा उत्खनन्मा हिनामिना भएको आरोपमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरेपछि उनीहरु निलम्बनमा थिए । ३० साउनमा विशेष अदालतले सफाइ दिएपछि मेयर र उपमेयर दुवै फेरि पुरानै जिम्मेवारीमा फर्केका छन् । गोदावरीले भदौ दोस्रो सातासम्म बजेट पारित गर्ने दाबी गरेको छ । चितवनको राप्ती नगरपालिकाका वडाध्यक्षहरुले नगरसभा बहिष्कार गरेपछि अहिलेसम्म बजेट आएको छैन । वडागत बजेट सिलिङ नमिलेको भन्दै वडाध्यक्षहरुले बजेट ल्याउन दिएका छैनन् । यहाँ बजेट नआउनुमा राजनीतिक द्वन्द्वले काम गरेको देखिन्छ । नगरप्रमुख शमशेर लामा नेकपा (एकीकृत समाजवादी) बाट निर्वाचित भएका हुन् । उपप्रमुख कांग्रेसका छन् भने कार्यपालिकामा एमालेको बहुमत छ । राप्तीमा अब वडाध्यक्षहरुले मागेको सिलिङ पठाएर १६ भदौमा नगरसभाबाट बजेट पास गर्ने तयारी छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु

मकवानपुर प्रहरी

प्रहरी कन्ट्रोल:	१००
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९
वडा प्रहरी:	५२०२९९
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५९८
पालुङ इलाका:	६२०४६७
मनहरी इलाका:	९८५५०९०१६१
इलाका फापरबारी:	६२१९८०
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२
इलाका ठिंगन:	९८४५२९९३८१
चौकीटोल चौकी	९७४२५५९५०१
चित्लाङ चौकी:	६९२०००
चौघडा चौकी	९८४४०५४६०४
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९
फाखेल चौकी:	९८४५०३१३९८
पदमपोखरी चौकी:	९८४५०९९७८९

एम्बुलेन्स सेवा

नेपाल रेडक्रस:	५२०७११, ९८५५०२८९५२
हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०५
परिवार नियोजन संघ:	५२०७४५,९८४५१०४५००
मनहरी रेडक्रस:	९८४५१०५८२१
छतिवन रेडक्रस:	९८६१६२२३११
भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
पालुङ रेडक्रस:	९८१४२०७४०१
बज्रबाराही रेडक्रस:	९८४५३०२९८४
सहकारी अस्पताल:	०५७-५२६५८७, ९८४५६१९१९४
बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८४५२९७५७९
बारुण यन्त्र:	१०१
बाल हेल्पलाइन नेपाल:	१०९८
माइती नेपाल:	५२१०५०
अपाङ्ग बाल अस्पताल	९८४५२९६४४५

सार्वजनिक हितको लागि
साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिक

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८१ भाद्र १० गते सोमबार २६ अगष्ट २०२४ । सप्तमी, भाद्र कृष्णपक्ष । गुँलागा ११४४ ने.सं. । सूर्योदय ५:४०, सूर्यास्त ६:२९ । श्रीकृष्ण जन्माष्टमी व्रत (मोहरात्री) । गौरापर्व ।

आजको राशिफल

मेष	: मानसिक चिन्ता	तुला	: परिवारमा हर्ष
वृष	: कार्यान्तरणको योग	वृश्चिक	: व्यवसाय फस्टाउने
मिथुन	: व्यर्थ भ्रमण	धनु	: नैराश्यता
कर्कट	: मान प्रतिष्ठा वृद्धि	मकर	: परिश्रमबाट सफलता
सिंह	: धनहानि	कुम्भ	: सम्पत्तिसम्बन्धी विवाद
कन्या	: हर्ष थपिने	मीन	: मित्रबाट विरोध

माया पलाउने महिनामा माओवादीभित्र उठेको झिल्को

✍ सुदन किराँती

शिवपुराणका अनुसार साउन महिनामा देव-दानवले समुद्र मन्थनबाट निस्किएको कालकूट महाविषबाट संसार भष्म हुने भएकोले सृष्टिका लागि शिवले विषपान गर्नुपरेको थियो । विषले अत्याधिक पोलेको शिवलाई शान्त पार्न देवगणहरुले शिवप्रति जल अर्पण गरे । साउन महिनामा शिवलाई जल अर्पण गर्नुको खास धार्मिक मान्यता यसैसँग गाँसिएको छ ।

साउन महिनामै राधा र कृष्णले वृन्दावनमा रासलीला मच्चाएका थिए, भनिन्छ । यही साउन महिनामा शिवले पार्वतीलाई बेस्सरी मनपराएका थिए रे ! त्यसैले होला साउन महिना माया मौलाउने मौसम हो भनिन्छ ।

नेपाली हिन्दू समाजमा 'नव दुलही'ले साउने झरि छल्न जाने लामो परम्परा चलिआएको छ । जब नव दुलही माइतीमा रहन्छिन्, तब ती दुलहीमा साउने झरी जस्तै गरी आफ्नो पतिप्रति माया पलाउँछ अरे । त्यहि भएर होला लोकोक्ति बनेको "साउनमा नपलाएको माया के माया ?"

यी माथिको प्रसङ्ग नेपाली समाजमा के कति प्रगतिशील थियो र छ ? यसबारे छुट्टै बहस गर्न सकिन्छ र गर्नु नै पर्छ । त्यसो त शास्त्रले भनेको कुरा जती शिरोपर गरिन्छ, त्योभन्दा बढी लोकले निर्माण गरेको मूल्य र मान्यताहरूमा मानिस बाँधिन्छ र समाजभन्दा पर रहेर मानिसले कुनै पनि मूल्य-मान्यता बनाउन र मान्न सक्दैन । तथापी नेपाली समाजले कतिपय मान्यताहरु भू-बनोट, वातावरण र ऋृतुकालीन श्रमसँग निर्माण गरेको पनि पाइन्छ ।

एक नौलो दुलही जब आफ्नो जन्मदिने आमा बाबा, परिवार र साथीसंगी छोडेर अर्काको नयाँ परिवार र परिवेशमा जान्छिन् । यामसँगै बदलिएको मौसम, झरी वर्षाउने आकास, बाढी पहिरोको जोखिमले अवरुद्ध भएको बाटो-घाटो, माईतीगाउँको दिशा नै अनुमान गर्न नसकिने गरी कुहिरोले छोपी दिएको धर्ती, मुठी खाएर मुरी उब्जाउने जेठ-असार महिना भरी कामको लछारो र कामले थकाएको ज्यान, बाबुआमा, माइती र साथीसंगीको यादले दिने पीडा, यी कुराहरुको बोध ती एक महिलाले कसरी गर्छिन् होला ?

यी यस्ता परम्परागत सामाजिक सांस्कृतिक विषयमा हाम्रा सबै आमाहरु भुक्तभोगी हुनुहुन्छ । उबेला अहिलेको जस्तो विबाह हुदैन थियो । केटा र केटीबीच चिनजान वा परिचय नै नगरी बालकैमा मागी विवाह गरिन्थ्यो । आफ्नो मञ्जुरी बिना अभिभावकको चाहानामा विवाहहरु हुन्थे । विवाहको साल स्वभाविक रुपमा बिस्तारै एकअर्काप्रतिको बुझाइ, एकअर्काप्रति बढिरहेको आकर्षण र एकअर्काप्रति थपिदै गएको माया । एकअर्काप्रतिको अभावको आभासले प्रेमको भाव बढ्ने नै भयो ।

त्यसमाथि साउन महिनाबाट परिवर्तन हुन थालेको मौसमसँगै चिसिँदै गएको पानीले शारीरिक अस्वस्थ हुन पनि सक्छ । उनीहरुका लागि त आफूले जन्मीहुर्की आएको भूगोल नै वातानुकुलित हुन्छ । यी सबै कुराहरुलाई लिएर नै नवदुलहीले साउनमा पानी छल्न माइती जानुपर्छ भन्ने विषयलाई बढी महत्व दिएको हुनुपर्छ । यसरी सोच्ने हो भने त सकारात्मक र प्रगतिशील तिथि नै मान्नुपर्ने पनि हुन्छ ।

झरी परिरहेको थियो, हाम्रो पार्टी नेकपा (माओवादी केन्द्र) एक नम्बर प्रदेश समितिको यही २२ साउनमा सम्पन्न बैठकसँगै साउनको २० गतेबाटै मैले पूर्वी नेपालको चुरे पहाडको दक्षिण भू-भागमा यात्रा गर्ने कार्यक्रम तय गरें । मदन भण्डारी लोकमार्ग हुँदै उदयपुर देखि सुनसरी मोरङको माथिल्लो भाग हुँदै पूर्व-पश्चिम राजमार्गको इटहरीबाट दायाँबायाँ बस्तीहरुमा बसोबास गर्ने व्यक्तित्वहरुसँग कतिपय नयाँ सम्बन्धको स्थापना र धेरै जसो पुरानो सम्बन्धको नवीकरण गर्दै झापासम्म एक हप्ता लगाएर पुग्न सफल भइयो ।

कतिपय सन्दर्भमा त साउने पानी छल्न आएको भन्दै ठट्टा पनि गरियो । समाजमा साउने पानी छल्न माइती जाने चलन न्युन हुँदै गए पनि केही परम्पराको निरन्तरता र कतिपय देखासिकीको कारणले पनि होला छोरीचेलीहरु हरियो साडी, हरियै चुरा र हातभरी गाढा मेहन्दी लगाएर मन्दिर जाने र व्रत बस्ने लहर चाहिँ निक्कै नै देखिन्थ्यो । व्रतसँगै साउन महिना भरी मासु नखाने कुराले हामीलाई पनि प्रभाव भने पाऱ्यो अर्थात हाम्रो चाहानाले मात्र मासु खान पाइएन । त्यसैले व्रतालुसँगै हामी पनि भेजिटेरियन नै भयौं ।

साउन महिनाको गर्मी र पानी छल्दै करिब-करिब एक सय वटा भेटघाट गरियो । स्थान विशेषको सामाजिक परिवेशसँगै क्यौं सुझाव र धेरै गुनासो सुन्दा लाग्थ्यो म कुनै विश्वविद्यालयमा छु । नसोचेका कुराहरु दिमागमा रोपिने बिर्सेका कुराहरु पुन:स्मरण हुने भव्य एक कार्यशालामा छिरेंजस्तै, कुनै विशाल ध्यान केन्द्रमा बसेजस्तै, छातिभित्र बुद्धलाई बोकेर लुम्बिनी घुमेजस्तै, मस्तिष्क ताजा, शरीरलाई आनन्द र जीवनलाई शान्ति मिलेको महसुस भयो । साँच्चै भन्नुपर्दा मलाई काठमाडौं फर्किने मनै थिएन ।

यही सिलसिलमा हाम्रो पार्टी नेकपा (माओवादी केन्द्र) को स्थायी समितिको बैठक पार्टी मुख्यालय पेरिसडाँडामा प्रारम्भ भएसँगै देशव्यापी विद्युतीय तरंग पैदा भयो । मुर्झिएकाहरुलाई एकै झट्कामा ब्युँझन बाध्य बनाइदियो । त्यसैले होला अनगिन्ती रुपले केही शंका, केही आशा र धरै-धेरै जिज्ञासाहरु साउने भेल जस्तै उर्लिएर आयो ।

कयौँले त सोधे, के माओवादी पार्टीमा आगो सल्केको हो ? मैले सहज रुपले उत्तर दिएँ, आगोको आविष्कार पछि मानव इतिहासमा विकासले फड्को माऱ्यो । मिठो खाना पकाउन, पाक्न र जीवनलाई जीवन जस्तो बनाउनका लागि आगो बाल्नु त अनिवार्य पर्छ तर घर खरानी पार्ने तरिकाले होइन ।

हाम्रो पार्टीमा लामो समयसम्म आगो बलेन, धुँवा मात्र आइरह्यो । अनि खाना पाकेन, जीवन चलेन, हामी रोगी भयौं, आगो त बाल्नैपर्छ तर हामी सबै मिलेर घर खरानी हुन दिनु चाहिँ हुँदैन । यही प्रक्रियाबाट हाम्रो कमजोरीहरु सच्चाउने, भुलहरु प्रति आत्मालोचना गर्ने, गम्भिर गल्तीहरुप्रति पश्चाताप सहित जनतासँग माफी माग्नु सक्नुपर्छ ।

मलाई लाग्दछ पार्टीलाई नयाँ ढंगले पुरानै साखमा फर्काउन माओवादीको लागि यो एक चुनौतीपूर्ण दुर्लभ अवसरको रुपमा आत्मसाथ गर्न सक्नुपर्दछ । त्यही भनेर पदाधिकारी र स्थायी समितिको बैठकमा पार्टी रुपान्तरणको घान हालिएको हो भन्ने मेरो बुझाइ छ । केन्द्रीय समितिलाई अझ प्रभावकारी र बस्तुवादी बनाउनका लागि प्रदेश तहमा सुझाव संकलन शुरु गर्ने काम भएको छ । यो आशाप्रद र सकारात्मक कुरा हो ।

पूर्वी तराईका चार जिल्लाको यात्रा पछि दुई कुराको गहिरो अनुभूति सहित म काठमाडौं आएको छु । पार्टी भित्र सधैं कार्यक्रमहरु बनाउँदा पार्टी निर्माणको लागि संगठन परिचालन गर्ने भन्ने गरिन्छ । यो पुरानो परम्परालाई अब उल्टाएर विचार निर्माणको लागि आम पार्टी परिचालन गर्नु पर्दछ र त्यो विचारलाई पार्टीमार्फत जनतासँग निरन्तर जोडिरहनका लागि विचारको आधारमा कार्यक्रम सहित आधुनिक पुलको आविष्कार गर्नुपर्छ ।

त्यसैले नेपाली विशिष्टतामा समाजवादको विकास गर्न एक वर्षभरि 'विचार निर्माणका लागि देश महायात्रा' सञ्चालन गरौं । विचार निर्माणका लागि देश महायात्राले माओवादी पार्टीभित्रको संगठनात्मक संकट समाधान हुन्छ, नेतृत्व निर्माणको सवाल सम्बोधन हुन्छ र जनतामा पार्टीप्रति नयाँ किसिमबाट भरोसा निर्माण हुन्छ । तर, त्यो विचार निर्माण सामूहिक हुनुपर्छ, जनता आधारित हुनुपर्छ । त्यसलाई सफल बनाउन निम्न मौलिक तरिकाहरु अपनाउन सकिन्छ :

१. विचार निर्माणका लागि पहिलो काम

क) सिंगै संगठन परिचालन गरेर सामाजिक जीवनको सापेक्षतामा प्रकृतिलाई बुझौं ।

ख) हाल नेपाली ऋतुलाई आधार मानेर हिमाल, पहाड र मधेशको जनजीवनका आधारमा प्रकृतिलाई नजिकबाट बुझौं ।

ग) प्रकृतिलाई बुझ्ने र व्यवहार गर्ने नेपाली जनता र सिंगो समाजको शैली, संस्कृति र चिन्तनलाई नजिकबाट बुझौं ।

घ) सामाजिक मूल्यमान्यताका सापेक्षतामा प्रकृतिलाई बुझेर "प्रकृतिमैत्री समाजवाद" निर्माण गरौं ।

२. विचार निर्माणका लागि दोस्रो काम

क) आम पार्टी परिचालन गरेर जनविश्वविद्यालमा अध्ययन गरौं ।

ख) जनताका संस्कृति, इतिहास, दर्शन, अनुभव, परम्परागत संस्थाहरुलाई नजिकबाट अध्ययन गरेर प्रगतिशील पक्षहरुलाई आधार मानी नेपाली विशिष्टतामा समाजवादी विचार र समाजवादको जग निर्माण गरौं ।

ग) समाजवाद "ल्याउने", "आयात गर्ने" होइन, समाजवादमा "पुग्ने" हो भने नेपाली विशेषताको समाजवादको "विकास" गरौं । (संविधानमा समाजवाद उन्मुख लेखिएको छ तर आज हाम्रो समाजवाद बरमझियाको असली बुढो बाजेको पेडा जस्तै भएको छ । राप्रपाले बाहेक सबैले समाजवाद भन्छन् तर नेपाली सापेक्षतामा कसको समाजवाद कस्तो हो ? स्पष्ट भएको छैन ।)

३. विचार निर्माणका लागि तेस्रो काम

क) विश्व साम्राज्यवादका बहुमुखी सामर्थ्य र कमजोरीलाई गहिरोसँग अध्ययन गरौं र नेपाली समाजवाद त्यसभन्दा कुन अर्थमा उन्नत हुनेछ भनेर स्पष्ट पारौं ।

४. विचार निर्माणका लागि अन्तिम काम: संश्लेषण

क) जनस्तरबाट आएका ज्ञानहरु र विश्व साम्राज्यवाद सम्बन्धी अध्ययनका आधारमा नेपाली समाजवादी विचार संश्लेषण गरौं ।

ख) समाजवाद सम्बन्धी जनताले बुझ्ने भाषामा "अहिले यति गर्न सक्छौं", "यस्तो गर्न सक्छौं अथवा चाहन्छौं" र "पछि यति गर्नेछौं" भनेर हाम्रो पार्टीको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ट पारौं ।

१. संगठन परिचालन

समाजभन्दा पर रहेर मानिसलाई कुनै पनि मूल्य-मान्यतामा डोऱ्याउन सकिँदैन । नेपाली समाजले कतिपय मान्यताहरु भू-बनोट, वातावरण र ऋतुकालीन श्रमसँग निर्माण गरेको पाइन्छ । त्यसैले चार ऋतुको आधारमा पूर्व क्यालेण्डर सहित बाह्रै महिना संगठनलाई परिचालन गरौं ।

क) वसन्त अभियान- चैत, वैशाख, जेष्ठ महिना भरि सृजनाको काम गर्ने ।

ख) वर्षा अभियान- असार, साउन, भदौ महिनामा विचार निर्माण सँगै श्रम, बाढी पहिरो राहत, उद्धार, पुन:स्थापना र जनसचेतननाका काम गर्ने ।

ग) शरद अभियान-असोज, कार्तिक, मंसिर महिनामा आन्तरिक तयारी सँगै चाडवाडसँग सम्बन्धित सामाजिक क्रियाकलाप र शुभकामना आदन प्रदान गर्ने ।

घ) शिशिर अभियान-पुस, माघ, फागुन महिनामा वार्षिक पार्टी कामको आन्तरिक तयारी, हिमपात, शितलहरबाट बच्ने सचेतना, न्यानो कपडा बाँड्ने सामाजिक सेवा जस्ता काम गर्ने ।

ङ) पार्टीको आमनीति सापेक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत वडा स्तरसम्मको कमिटीलाई नीतिको आधारमा कार्यक्रम बनाउन स्वतन्त्रता प्रदान गर्ने ।

यसरी व्यवस्थित गर्दा एकातिर वर्ष दिनको कार्यक्रम अगाडि नै निर्धारित हुन्छ माथिबाट के आउँछ भनेर माथिल्लो कमिटीको तल्लो कमिटीले बाटो हेरिरहनु पर्दैन भने अर्कोतिर कार्यक्रम बनाउने अधिकार दिँदा रचनात्मक प्रतिस्पर्धा हुन्छ र नयाँ-नयाँ सिर्जनाको जन्म हुन्छ । स्वयम कमिटी र कमिटीका नेता हर समय नयाँ-नयाँ विषय सोच्नु बाध्य हुन्छ ।

अन्त्यमा हाम्रो पार्टी नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले बदलिएको समय अनुसार पार्टीमा "साउन" ल्याउन केही न केही सिर्जनशील कामहरू गर्नुको कुनै विकल्प छैन ।

(साभार: अनलाइनखबर)

बंगलादेशको बाछिटा नेपालमा पर्ला त ?

✍ शंकरनाथ काफ्ले

आज नेपाली बजारमा बंगलादेशको राजनीतिको बाछिटा नेपालमा पर्ला त ? भन्ने प्रश्न उठ्ने गरेको छ । त्यसको एउटै उत्तर छ, पर्दैन । पर्नुहुँदैन र पार्ने कार्य गर्नुहुँदैन । बंगलादेशको राजनीति र नेपालको राजनीतिमा मात्र होइन, बंगलादेशी जनता र नेपाली नागरिकको सोचमा समेत धेरै अन्तर भएकोले पनि त्यस किसिमको राजनीतिक दुर्घटना नेपालमा हुँदैन भनेर ठोकुवा गर्न सकिन्छ ।

अझै भन्नुपर्दा नेपालका राजनीतिक दलहरु अलि बढी पार्टी केन्द्रित भएको देखिए पनि वास्तवमा राष्ट्रियताको सवालमा उनीहरु जनताप्रति बढी नै उत्तरदायी रहेका छन् भनेर विश्वास गर्न सकिन्छ । नेपालका राजनीतिक दलहरुले आफ्नो घोषणापत्रमा उल्लिखित कार्य गर्न असमर्थ भएका छन् भन्ने लागेको भए पनि नेपालको राजनीतिक दलहरुको धरातल जनता नै हुन् भन्ने उनीहरुले बिर्सिसकेका छैनन् । तसर्थ जबसम्म नेताहरु जनताप्रति उत्तरदायी रहेर कार्यहरु गर्दछन् मुलुकमा कुनै पनि खाले उपद्रव हुन्छ भनेर विश्वास गर्न सकिँदैन ।

शासकहरुले जनताको विश्वासमाथि खेलबाड गर्न लागे भने विश्वासको खातमा आँधीबेहरीले तहसनहस पार्दैन भन्न सकिन्न । यसको लागि कुनै छिमेकी मुलुकको राजनीतिको बाछिटा नै आउनुपर्छ भन्ने छैन । इतिहास साक्षी छ । जस्तो निरंकुश र स्वेच्छाचारी शासक किन नहोस्, उसले आफूले गरेका कार्यहरु सधैं सबै उचित नै ठान्ने गरेको हुन्छ । उसका काम उसलाई जनमुखी नै लागिरहेको हुन्छ । नेपालको पछिल्लो राजनीतिक इतिहासलाई सूक्ष्म अध्ययन गर्ने हो भने पनि २००७ सालभन्दा अघि श्री ३ महाराजहरुले गरेका शासन उनीहरुको दृष्टिमा ठिक्कै थियो, जनताको नाममा नै शासन गरिरहेका थिए । तर जनताले प्रजातन्त्रको लागि बलिदान दिएर राणाशासन ढाल्ने कार्य गर्न बाध्य भए । २००७ सालपछि प्रजातन्त्रको घोषणासहित राजाले गरेका र तत्कालीन जननिर्वाचित शासकहरुले गरेका कार्यहरु पनि उनीहरुको लागि ठिक्कै लागेको थियो, यद्यपि राजा महेन्द्रलाई सरकार जनउत्तरदायी भएन भन्ने लाग्यो र उनले बहुदलीय व्यवस्थालाई खारेज गर्दै एक दलीय शासन व्यवस्था लागू गरे । धेरै भागाभागको अवस्थामा पुगे । १७ साल देखि ४६ सालसम्म राजाले आफूले जनभावनाबमोजिम शासनसत्ता सञ्चालन गरेको नै ठानेका थिए, यद्यपि जनताले उनीहरुलाई पनि निरंकुश र स्वेच्छाचारी भएको ठानेर जनआन्दोलन गर्दै गए । २०४६ सालमा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना भयो । प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना भएपश्चात् बनेका शासक वा सरकारहरुले पनि जनभावनाबमोजिम कार्य गरेको ठानेका थिए, यद्यपि जनता पूर्णरुपमा सन्तुष्ट थिएनन् । परिस्थितिवश माओवादीको जन्म हुन पुग्यो । माओवादीको जनयुद्धले राजनीतिक दलहरुलाई एक ठाउँमा ल्याउने कार्य गऱ्यो ।

यद्यपि २०४६ सालपछि भएका बेथितिको दोष तत्कालीन संवैधानिक राजसंस्थालाई मात्र दिने कार्य गरियो, जसको कारण सत्ता चलाउने शासकहरु चोखिए । गणतन्त्रको स्थापना पनि भयो । राजनीतिक दलहरु थप शक्तिशाली बन्न पुगे । आज यिनै राजनीतिक दलहरुको काँधमा नेपालको राजनीति छ । यिनीहरुले राम्रो गरे मुलुक सही मार्गमा अघि बढ्छ, यिनीहरुले कमजोरी गरे मुलुक रसातलमा भासिँदै जान्छ । शासक जति नै शक्तिशाली भए पनि जनताको नजरबाट जब गिर्न थाल्छन् तब कुनै पनि शासक टिकिराख्न सक्दैन । यो हेक्का नेपालका राजनेताहरुले अवश्यक राख्नुपर्दछ, अन्यथा बंगलादेशको बाछिटा मात्र होइन, नेपालको आफ्नै राजनीतिक इतिहासअनुसारको आँधीबेहरी नेपालमा नआउला भन्न सकिन्न ।

बंगलादेशको निवर्तमान प्रधानमन्त्री शेख हसिना तत्कालीन अवस्थाको लागि लोकप्रिय र शक्तिशाली प्रधानमन्त्रीको रुपमा रहेको मान्न सकिन्छ । सन् १९९६ देखि २००१ सम्म पहिलोपल्ट तथा त्यसपछि २००९ देखि २०२४ सम्म लगातार बंगलादेशको निर्वाचित प्रधानमन्त्री बनेकी थिइन् । एउटी महिला करिब २० वर्षसम्म मुलुकको प्रधानमन्त्री हुनु भनेको उनको लोकप्रियताको मापन हो । यद्यपि उनको निरंकुशता र स्वेच्छाचारिता बंगाली नागरिकहरुले विश्लेषण गर्ने कुरा हो । यति लोकप्रिय र शक्तिशाली प्रधानमन्त्री पनि विद्यार्थीहरुको दुई महिनाको आन्दोलनबाट सत्ताच्यूत हुनुपर्ने अवस्थामा पुग्नु भनेको शासकले शासन गर्दा जनताको भावनाको कतिको मापन गर्न सकिरहेको छ भन्ने कुराको हेक्कासँग जोडिएको हुन्छ । स्वतन्त्रता सेनानीको परिवारका आफन्तलाई राज्यले प्रदान गरिरहेको आरक्षणको सुविधाका विरुद्धमा विद्यार्थीले करिब दुई महिनादेखि गरेको आन्दोलनको कारण नै प्रधानमन्त्री शेख हसिनाले राजीनामा दिएर देश छाड्नुपरेको थियो । यो यथार्थलाई कुनै पनि मुलुकका कुनै पनि शासकले मनन गर्नुपर्ने विषय बनेको छ । हाम्रा कैयौं घटना पनि यही बाटोतर्फ अघि बढिरहेका छन् ।

नेपालमा पनि यस्ता आरक्षणाका सुविधाहरुले कैयौं योग्य नागरिकहरु आफ्ना अधिकारहरुबाट वञ्चित भइरहेका छन् । अत: हामीले पनि बेलामा नै सच्चिएर अघि बढ्न सकेनौं भने भविष्यमा ठूलो दुर्घटनाको सामना गर्नुपर्ने अवस्था नआउला भन्न सकिन्न । लामो समयदेखि एकछत्र राज गर्दै आएकी शेख हसिना अन्तत: उनको आफ्नै कारणले गर्दा सत्ताच्यूत हुन पुगेकी छिन् । आफ्नो देश छाडेर भाग्नुपर्ने अवस्था आयो र अब भविष्यमा राजनीति नै नगर्ने घोषणा गर्ने अवस्थामा पुगिन् । जब शासकले जनताको भावनाको सम्मान गर्न सक्दैनन् तब यस्ता अप्रिय वा असम्भव घटना दोहरिने गर्दछन् । बंगलादेशको राजनीतिको प्रभाव नेपालमा नपर्ला भन्न सक्ने अवस्था छैन । नेपालका शासकहरु पनि बेलाबखत जनताप्रति अनुत्तरदायी बन्ने गरेका छन् । उनीहरु जनताको सरकार बन्नमा भन्दा आफ्नो पार्टीको सरकार बन्नमा विशेष रुचि राख्छन् । जनभावनाको कदर गरेर मुलुकको द्रुत विकास गर्नेमा भन्दा आफूलाई समर्थन गर्ने भ्रष्टहरुको झुन्डको चाहनालाई पूरा गरेर आफ्नो स्वार्थहरु पूरा गर्न तल्लीन भैरहेका देखिन्छन् । नेपालका राजनेताहरुलाई न जनताको चाहनाको हेक्का छ, न मुलुकको राष्ट्रियताको सवालमा एकता छ । उनीहरु प्रत्येक कार्य आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्ने हेतु मात्र लागिरहेका छन् ।

तसर्थ नेपाली जनतामा नेताहरुप्रति वितृष्णा पक्कै बढिरहेको छ । यो अवस्थामा उनीहरु सच्चिएर जनताको सरकारको रुपमा आफूलाई उभ्याउन सफल भए भने कुनै खतराको सामना गर्नु नपर्ला । अन्यथा नेपालमा पनि जुनसुकै घटना घट्न सक्ने प्रबल सम्भावना बढेको छ । बंगलादेशको घटनापछि नेपालमा कैयौं शक्ति सलबलाइरहेको पनि देखिन्छ । उनीहरुले जनतामा आगो झोस्ने कार्य गर्न नसकून् भनेर सरकारले सुझबुझपूर्ण ढंगले जनउत्तरदायी भूमिका निर्वाह गर्नु आवश्यक छ । अन्यथा छिमेकीको बाछिटाले हामीलाई पनि दुर्गन्धित नबनाउला भन्न सकिन्न । अर्कोतर्फ नेपालका नेताहरुले नै आफ्नो स्वार्थ सिद्ध गर्नको लागि नेपाली जनताको एकतालाई छिन्नभिन्न पार्ने कोशिश गरिरहेका छन् ।

हिजो हामी अनेकतामा एकताको सूत्रमा गाँसिएका थियौं भने आज एकतालाई अनेकतामा टुक्र्याउने कार्य भइरहेको छ । जात, धर्म, सम्प्रदायको नाममा नेपाली जनतालाई छिन्नभिन्न पार्ने अभ्यास विभिन्न कोणहरुबाट आज पनि भइरहेका छन् । नेपालमा आज पनि कैयौं जनता राजसंस्था पुनर्स्थापनाको पक्षमा लागिरहेका छन् । कैयौं राजनीतिक दलहरु पनि यो अभियानमा भित्रभित्र भूमिका खेलिरहेका छन् । यो यथार्थलाई जिम्मेवार दलहरुले नजरअन्दाज गर्नुहुँदैन । जिम्मेवार भनिएका ठूला दलहरु जनताको भावना र चाहनाप्रति जिम्मेवार भएर अघि बढे भने कुनै पनि खाले अप्ठ्यारो अवस्था आउने छैन ।

संयोग नै मान्नुपर्छ कि आज नेपालका दुई ठूला राजनीतिक दलहरु एक भएर सरकार संञ्चालन गरिरहेका छन् । दुई प्रतिस्पर्धी दलहरु नै एक भएर सरकार गठन गरिरहेको वर्तमान अवस्थालाई राजनीतिक संक्रमण व्यवस्थापनको लागि साधक मान्न सकिन्छ । राज्य बलियो हुनको लागि विपरीत विचारहरुको कार्यगत एकता हुनु भनेको ऐतिहासिक उपलब्धि हुन सक्छ । विषम परिस्थितिमा मात्र सम्भव हुने यो एकता आज सामान्य परिस्थितिमा नै सम्भव भएको छ, जसको कारण राज्य बलियो भएको छ । तसर्थ आज हामीले बंगलादेशको राजनीतिबाट गम्भीर शिक्षा लिएर सुझबुझपूर्ण ढंगबाट अघि बढ्नुपर्ने भएको छ । शक्तिलाई स्वेच्छाचारीमा परिणत गर्न थालियो भने नचाहेर पनि अप्रिय घटनाको सामना गर्नुपर्ने हुन्छ । एकपटक मनन गरौं ।

(साभार: न्यूज अफ नेपाल)

थ्रेसहोल्ड बढाएर मात्र रोकिन्न राजनीतिक अस्थिरता

काठमाडौं/सत्ता फेर्न गत १७ असारमा नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले बीच भएको सातबुँदे सहमतिकै वरिपरि रहेर माओवादी केन्द्र प्रतिपक्षी कार्यक्रम तयार पार्न जुटेको छ । पदाधिकारी र स्थायी समिति बैठक सकेर प्रदेश तहको छलफल गरिरहेको माओवादीले असोज पहिलो साता केन्द्रीय समिति बैठक राख्दैछ । केन्द्रीय समिति बैठकबाट प्रतिपक्षी कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने माओवादीको तयारी छ । त्यसैले अहिले चलिरहेको बैठकलाई उसले परामर्श बैठक भनेको छ ।

माओवादीले जस्तै एकीकृत समाजवादीले पनि ९-११ भदौमा बस्ने केन्द्रीय समिति बोलाएको छ । यो बैठकपछि नेताहरुलाई कार्य क्षेत्र निर्धारण गरी पार्टी कार्यक्रममा परिचालन गर्ने तयारी छ ।

यी दुई पार्टीबीच एकताकै प्रयत्न भइरहेकाले राजनीतिक कार्यक्रम पनि धेरै हदसम्म मिल्दो छ । संविधान संशोधनमार्फत् जनताका अधिकार खोस्ने गरी कांग्रेस र एमालेबीच सत्ता सहकार्य सुरु भएको दुवै दलका नेताहरुले बताइरहेका छन् । अहिलेको समीकरणबाट समानुपातिक प्रणाली खारेज हुनसक्ने खतरालाई उनीहरुले बढी जोड दिएका छन् । कांग्रेस र एमालेका नेताहरुले भने संघीयता, गणतन्त्र, लोकतन्त्र र समावेशी प्रणालीप्रति कुनै शंका नगर्न आग्रह गरिरहेका छन् । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले लोकतन्त्रप्रतिको प्रतिवद्धतामा शंका नगर्न अपिल गरिरहेका छन् ।

तर संविधान संशोधन गर्नेमा चाहिँ प्रधानमन्त्री प्रतिबद्ध छन् । संविधान संशोधन गर्नु प्रतिगमन नहुने उनको तर्क छ । प्रधानमन्त्री ओलीले जस्तै सत्तारुढ अरु नेताहरुले पनि संविधान संशोधन हुने, र त्यसबाट नआत्तिन आग्रह गरिरहेका छन् । संविधान संशोधनको दबाव चाहिँ ओली प्रधानमन्त्री बन्न अगाडि कांग्रेस-एमालेबीचको सातबुँदे रहेको पनि लुकेको छैन । पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड नेतृत्वको सरकार फेर्नुअघि १७ असारमा गरिएको सातबुँदे सहमतिको दोस्रो नम्बरमै संविधान संशोधन हुने उल्लेख छ ।

'राष्ट्रिय सहमतिको सरकारले संविधान लागू भएपश्चात् अभ्यासमा देखा परेका सबल पक्ष र दुर्बल पक्ष तथा जटिलताको समीक्षा गरी राजनीतिक स्थायित्वका लागि संविधानमा आवश्यक संशोधन र तदनुकुलको कानुन निर्माणलाई प्राथमिकता दिने', लिखित सहमतिमा भनिएको छ ।

प्रधानमन्त्री ओलीले यो सहमति ६ साउनमा विश्वासको मत लिने क्रममा प्रतिनिधि सभा बैठकमै सुनाएका थिए । प्रतिनिधि सभामा प्रस्तुत उक्त सातबुँदेको थप व्याख्या चाहिँ सत्तारुढ नेताहरुले गरिरहेका छन् । जसमा एमाले महासचिव शंकर पोखरेल अगाडि देखिन्छन् ।

राजनीतिक स्थायित्वका लागि संविधान संशोधनमार्फत् बलियो राजनीतिक शक्ति निर्माण गरिनुपर्ने उनको तर्क छ । गत ४ भदौमा राजधानीमा कांग्रेस नेता प्रदीप गिरिको स्मृतिमा आयोजित एक कार्यक्रममा पनि उनले बलियो राजनीतिक शक्ति निर्माणको आधार तयार पार्नुपर्ने धारणा राखे ।

'एउटा प्रधानमन्त्रीले औसतमा सवा वर्ष पनि काम गर्न पाउँदैन, यो हाम्रो परिपाटीभित्र, हाम्रो व्यवस्थाभित्र', महासचिव पोखरलले भने, 'देश बनेन भन्ने चिन्ता अरु विषयमा खोजेर हुन्छ ? त्यसैले स्थायित्वको आधार खोज्नुपर्छ । राज्यलाई बलियो बनाउने हो भने लोकतन्त्रमा राजनीतिक दल बलिया हुनुपर्छ ।'

उनी सहित सत्तारुढ नेताहरुले बलियो राजनीतिक शक्ति निर्माणमा साना दलहरु बाधक रहेको निष्कर्ष सुनाउने गरेका छन् । यस्तो समस्या समाधानको विकल्पका रुपमा थ्रेसहोल्डको प्रतिशत बढाउने, प्रतिनिधि सभाबाट समानुपातिक प्रणाली हटाएर राष्ट्रिय सभामा लैजाने, संसदको आकार घटाउने जस्ता प्रस्ताव अनौपचारिक छलफलमा छ ।

तर यी कुनै पनि विकल्प अगाडि बढे प्रतिवाद गर्ने विपक्षी दलहरुको तयारी देखिन्छ । 'समानुपातिक व्यवस्थाका कारणले बहुमत आएन, र अस्थिरता भयो भन्नेछ, त्यो गलत हो', माओवादी केन्द्रका उपमहासचिव जनार्दन शर्मा भन्छन्, '२०४८ सालमा बहुमत थिएन ? २०५६ सालमा बहुमत थिएन ? पछिल्लोपटक नेकपा हुँदा बहुमत थिएन ? त्यसैले स्थायित्वको मुख्य कुरा राजनीतिक संस्कार हो ।'

साना शक्ति दोषी !

प्रतिनिधि सभाको तेस्रो शक्ति माओवादीले सत्ता निर्माणको खेलमा आफूभन्दा तीन गुण ठूला दलहरुलाई पालैपालो उपयोग गरिरहेको तत्कालीन सन्दर्भमा कांग्रेस र एमालेका नेताहरु राजनीतिक स्थायित्वका निम्ति संविधान संशोधन भन्ने निष्कर्षमा पुगेको बुझ्न गाह्रो पर्दैन ।

कम्तीमा थ्रेसहोल्डको प्रतिशतसम्म बढाउनैपर्छ भन्ने उनीहरुको बुझाइ देखिन्छ । 'संविधान संशोधनको एजेण्डा भनेर कतिपयले आफू अनुकुल हल्ला गरेका छन् । तर समानुपातिक समावेशीता र लोकतान्त्रिक गणतन्त्रमा कुनै संशोधन सम्भव छैन', एक शीर्ष नेता भन्छन्, 'अहिलेकै प्रणालीमा कसैको बहुमत नआउने भएकाले निर्वाचन कानुन संशोधन गरेर थ्रेसहोल्डको प्रतिशत बढाउनेमा भने सहमति हुन सक्छ ।'

२०७४ र २०७९ को चुनावपछिको अवस्था र अभ्यासलाई देखाएर थ्रेसहोल्डको प्रतिशत बढाउने खोजिएको उनीहरुको मनसाय देखिन्छ ।

जबकी यी दुई चुनाव मात्र नभएर विगतका सबै संसदीय चुनावको नजीर हेर्दा थ्रेसहोल्ड, साना दलको उपस्थिति वा मिश्रित निर्वाचन प्रणालीकै कारणले मात्र राजनीतिक अस्थिरता निम्तिएको पुष्टि हुँदैन । २०७९ मंसिरकै चुनावपछिका घटनाक्रम हेर्दा पनि साना दलहरुको उपस्थितिले राजनीति अस्थिर बनेको दाबी सही होइन । बरु जनादेश नभएपनि प्रधानमन्त्री बन्ने र बनाइएको पृष्ठभूमिमा शेर बहादुर देउवा, केपी शर्मा ओली र प्रचण्डको प्रधानमन्त्री बन्ने आकांक्षाले अस्थिरता निम्तिएको हो ।

तीन पटक समीकरण फेरेर पाँचौं पटकसम्म विश्वासको मत लिँदा प्रचण्डले पाएको मत र अहिले प्रधानमन्त्रीमा ओलीले पाएको मत संख्याबाटै साना दलहरु अस्थिरताको कारण रहेको पुष्टि हुँदैन ।

प्रचण्डले पहिलोपटक २६ पुस २०७९ मा प्रतिनिधि सभाको २६८ मत पाएका थिए । दोस्रोपटक ६ चैत २०७९ मा १७२ मत पाए । तेस्रोपटक ३० फागुन २०८० मा १५७ मत पाए । चौथोपटक गत ७ जेठमा पनि १५७ मत नै पाए । प्रचण्डले पाएका यी मतहरु सरकार बनाउन चाहिने बहुमत (१३७ सिट) भन्दा धेरै हो ।

तर एमाले र कांग्रेसबीच १७ असारमा जब सरकार फेर्ने निर्णय भयो । २८ असारमा प्रचण्डले प्रतिनिधि सभाको जम्मा ६३ मत मात्र पाए भने विपक्षमा १९४ मत पर्‍यो । यदि साना दलहरु कारक हुन्थे भने सरकार फेर्ने चाहना विपरीत प्रचण्डको बहुमत पुग्नुपर्थ्यो ।

तर प्रतिनिधि सभाको ८८ सिट कांग्रेस र ७९ सिट एमालेसँग भएकाले ३१ असारमा ओली तेस्रोपटक प्रधानमन्त्री भए । ६ साउनमा ओलीले १८८ मत पाउँदा विपक्षमा जम्मा ७४ मत पर्‍यो । अर्थात् तीन ठूला दलको निर्णयका कारण सत्ता परिवर्तन भइरहेको छ, बितेको २० महिनामा साना दलहरुकै कारण एकैपटक पनि सत्ता निर्माणको संकट आएको छैन ।

पक्कैपनि माओवादीको संसदीय उपस्थितिले कांग्रेस-एमालेको चाहनामा समस्या ल्याएको देखिन्छ । तर अहिले चर्चामा रहेको १० प्रतिशतकै थ्रेसहोल्ड राख्दा पनि माओवादीको संसदीय उपस्थितिलाई उनीहरुले रोक्न सहज देखिँदैन ।

किनकि २०६४ सालको चुनावदेखि लगातार घटिरहँदा पनि माओवादीको समानुपातिक मत अहिलेसम्म १० प्रतिशत माथि नै छ । माओवादी मात्र नभएर २०७९ मंसिरको चुनावमा रास्वपाले समेत १० प्रतिशत बढी मत ल्याएको छ । अर्थात् १० प्रतिशतकै थ्रेसहोल्ड राखिएको हुन्थ्यो भने पनि कांग्रेस, एमाले, माओवादी र रास्वपा राष्ट्रिय दल बन्थे । प्रतिनिधि सभाको समानुपातिक तर्फको ११० सिटमा यी चार दलबीच भागबण्डा हुन्थ्यो । होइन, ५ प्रतिशत थ्रेसहोल्ड हुन्थ्यो भने राप्रपाले समेत राष्ट्रिय दलको मान्यता पाउने थियो ।

तर तीन प्रतिशत थ्रेसहोल्ड हुँदा सात दलले राष्ट्रिय दलको मान्यता पाए । समानुपातिकतर्फ एक करोड ५ लाख ६० हजार ८२ मत सदर हुँदा सवैभन्दा बढी एमालेले २८ लाख ४५ हजार ६४१ (२६.९४ प्रतिशत) मत ल्यायो । कांग्रेसले २७ लाख १५ हजार २२५ (२५.७१ प्रतिशत), माओवादीले ११ लाख ७५ हजार ६८४ (११.१३ प्रतिशत) र रास्वपाले ११ लाख २० हजार ३४४ (१०.७० प्रतिशत) मत ल्यायो ।

राप्रपाले ५ लाख ८८ हजार ८४९ (५.५७ प्रतिशत), जसपा नेपालले ४ लाख २१ हजार ३१४ (३.९८ प्रतिशत) र जनमत पार्टीले ३ लाख ९४ हजार ६५५ (३.७३ प्रतिशत) मत ल्यायो । अरु दलले राष्ट्रिय दलको मान्यता पाउन नसकेपनि प्रत्यक्ष तर्फ चुनाव जितेकाले अहिले प्रतिनिधि सभामा १५ दलको उपस्थिति छ ।

यदि १० प्रतिशत थ्रेसहोल्ड हुन्थ्यो भने राष्ट्रिय दलको मान्यता नपाउँदा राप्रपा, जसपा नेपाल र जनमतसँग अहिले रहेको १७ सिट ठूला दलहरुले लैजाने थिए । तर त्यसैकारण कांग्रेस वा एमालेको एकल बहुमत हुने थिएन र प्रतिनिधि सभामा दल संख्या पनि घट्थेन ।

साना शक्तिको उपस्थितिकै कारण राजनीति अस्थिर रहेको दाबी त थ्रेसहोल्ड नभएको जम्बो संविधान सभाका बेला पनि थिएन । २०६४ र २०७० सालको संविधान सभाको तुलनात्मक विश्लेषण गर्दा प्रमुख दलहरुको नियतकै कारण राजनीति बन्धक बनेको पुष्टि हुन्छ ।

संविधान निर्माण गर्ने मूल प्रयोजनसहित २०६४ र ०७० सालमा गठित ६०१ सदस्यीय प्रतिनिधि सभामा थ्रेसहोल्डको व्यवस्था थिएन । त्यसैले पहिलो संविधान सभामा २४ र दोस्रो संविधान सभामा ३० दलको उपस्थिति थियो ।

६०१ सदस्यीय संविधान सभामा दलहरुले पाएको मत प्रतिशतको आधारमा २४ जना मनोनीत हुन्थे । बाँकी ५७७ मध्ये ६० प्रतिशत अथवा ३३५ जना समानुपातिक तर्फबाट आउथे भने २४० जना प्रत्यक्ष चुनाव जितेर आउँथे । धेरै भन्दा धेरै क्षेत्र/समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गराउने उद्देश्यले जम्बो र लचिलो प्रावधान राखिनुको लाभ उठाएर दोस्रो संविधान सभामा आएका १० दल त एक/एक सिटका थिए । ८ वटा दल १० सिटभन्दा सानो थियो । तर यही संविधान सभाले ३ असोज २०७२ मा संविधान जारी भयो ।

चुनावदेखि संविधान जारी नहुँदासम्म सुशील कोइराला नेतृत्वको सरकार कायम रह्यो । किनकि कांग्रेस र एमाले नेताहरुले संविधान बनाउने एकमात्र उद्देश्य लिएका थिए । कोइराला नेतृत्वको सरकार बन्दा कांग्रेससँग २०६ र एमालेसँग १८४ सिट थियो । सरकार बनाउन यो ३९० सिट (६४.८९ प्रतिशत) काफी हुन्थ्यो । तर संविधान जारी गर्न दुई तिहाइ चाहिन्थ्यो ।

तर विपक्षीमा रहेको माओवादी सहित दलहरुलाई मनाएर संविधान जारी गर्दा ५३७ जना (८९.३५ प्रतिशत) सांसदले हस्ताक्षर गरे । संविधान जारी गर्न कांग्रेस, एमाले, माओवादी मात्र नभएर राजावादी राप्रपा समेत एकठाउँ उभिए ।

जबकी २०६४ को पहिलो संविधान सभामा दोस्रो भन्दा थोरै दल थिए । माओवादी एक्लैसँग २२९ सिट (३८.१० प्रतिशत) थियो । माओवादी, कांग्रेस, एमाले, मधेशी जनाधिकार फोरम र तमलोपाले पाएको सिट संख्या जोड्दा ५२७ (८७.६८ प्रतिशत) पुग्यो । कांग्रेससँग ११५, एमालेसँग १०८, फोरमसँग ५४ र तमलोपासँग २१ सिट थियो ।

बाँकी १९ दलसँग ७४ जना मात्रै सांसद थिए । तर यी १९ दलको अडानले नभएर प्रमुख दलहरुबीच संविधानका अन्तर्वस्तुमा सहमति नजुट्दा संविधान जारी हुन सकेन भने लगातार सरकार फेरिरहे । प्रचण्ड, माधव नेपाल, झलनाथ खनाल र बाबुराम भट्टराई नेतृत्वको सरकार फेरिनुपर्ने मूल कारण साना दलको चलखेल थिएन । बरु ठूला दलहरुको स्वार्थमा साना दल फुटाइदिने, मोर्चाका सहयात्री बनाएर द्वन्द्व बढाउने जस्ता गतिविधि भएका थिए ।

सुल्झिएन संकट

संविधान जारी हुँदा भने राजनीतिक अस्थिरताको कारण साना दलहरु रहेको निष्कर्षमा संविधानसभा पुग्यो । त्यसैले ६०१ सदस्यीय संसद् घटाएर २७५ मा झारियो । प्रत्यक्षतर्फ १६५ र समानुपातिकतर्फ ११० सिट रहने व्यवस्था गरियो । अर्थात् समानुपातिक तर्फको अनुपात ४० प्रतिशत बनाइयो ।

पहिलो र दोस्रो संविधान सभाको चुनावी परिणामलाई आधार मानेरै ३ प्रतिशतको थ्रेसहोल्ड राखियो । किनकि २०६४ सालको चुनावमा समानुपातिकतर्फ माओवादीले २९.२८ प्रतिशत, कांग्रेससँग २१.१४ प्रतिशत, एमालेले २०.३३ प्रतिशत, मधेशी जनाधिकार फोरमले ६.३२ र तमलोपाले ३.१६ प्रतिशत मत पाएका थिए । बाँकी दलले ३ प्रतिशतभन्दा मुनि मत ल्याएका थिए ।

(स्रोत: अनलाइनखबर)

वडा स्तरीय टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिताको तयारी

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/नेपाल खेलकुद महासंघ हेटौंडा उपमहानगर पालिका-८ नम्बर वडा कमिटीको आयोजनामा नगरस्तरीय टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिता हुने भएको छ । भदौ २९ गतेदेखि असोज ५ गतेसम्म नगरस्तरीय टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न लागिएको हो ।

शनिवार पत्रकार सम्मेलन गर्दै नेकपा एमाले हेटौंडा उपमहानगरपालिका-८ वडा कमिटीको व्यवस्थापनमा क्रिकेट प्रतियोगिता गर्न लागिएको जानकारी गराइएको हो । खेलकुदको विकासको लागि स्थानीय तहदेखि केन्द्रसम्म भौतिक पूर्वाधार, व्यावसायीक र प्रतिस्पर्धा खेलकुद गतिविधि हाम्रो आधार भन्ने अभिप्रायले टि-२० क्रिकेट प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको प्रतियोगितका संयोजक धर्मराज पुडासैनीले जानकारी दिए ।

क्रिकेट सञ्चालन तथा व्यवस्थापन मूल समितिमा धर्मराज लामिछानेको संयोजकत्वमा र ५ वटा विभिन्न उपसमितिहरु गठन गरिएको लामिछानेले बताए । प्रतियोगितामा हेटौंडा उपमहानगरका १९ वटै वडाको सहभागिता रहने बताइएको छ । प्रतियोगितामा २० देखि २२ वटा टिमको सहभागीता रहने लामिछानेले बताए । संयोजक लामिछानेका अनुसार प्रतियोगितामा प्रथम हुने टिमलाई ५० हजार नगद पुरस्कार सहित शिल्ड र प्रमाणपत्र वितरण गरिनेछ ।

द्वितीय हुने टिमलाई नगद २५ हजार रुपैयाँ, शिल्ड र प्रमाणपत्र वितरण गरिनेछ । यस्तै, उत्कृष्ट मार्चपास गर्ने क्रिकेट टिमलाई विविध पुरस्कार र प्रमाणपत्र वितरण गरिनेछ भने उत्कृष्ट खेलाडी तथा लामो समय खेल क्षेत्रमा लागेका व्यक्तित्वलाई सम्मान गरिने आयोजकले जनाएको छ । प्रतियोगितामा सहभागिता जनाउन चाहने टिमलाई ईन्ट्री शुल्क ५ हजार रुपैयाँ लाग्ने खेल संयोजक लामिछानेले बताए । खेल हेटौंडा-८ कमानेमा रहेको चन्द्रोदय माध्यमिक विद्यालयको प्राङ्गणमा हुने बताइएको छ ।

सेवानिबृत्त शिक्षकलाई संस्मरणलेखन कार्यशाला

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/नेपाल निवृत्त शिक्षक समाज मकवानपुर तथा शकुन्तला ढुंगेल स्मृति कोषको संयुक्त आयोजनामा शनिवार हेटौंडामा निवृत्त शिक्षकका लागि संस्मरण तथा यात्रासंस्मरण लेखन कार्यशाला भएको छ ।

यात्रासंस्मरणकार रमेशमोहन अधिकारीले सहजीकरण गरेको कार्यक्रममा मूलत: हेटौंडा, मकवानपुरगढी, बकैया तथा बागमती पालिकाका १९ जनाको सहभागिता रहेको थियो । स्वदेशको यात्रासंस्मरण लेख्ने सहभागीले गोसाईंकुण्ड, मनाङ, इलाम, पाथीभरा, बुटवल, पोखरा, गोरखाको र विदेशयात्राका बारेमा लेख्ने सहभागीले भारत, जापान तथा अस्ट्रेलिया यात्राका बारेमा लेखेका छन् ।

केही सहभागीले भने संस्मरण मात्र लेखेका छन् । उद्घाटन, सहजीकरण, लेखन तथा समापन गरी चार चरणमा सम्पन्न कार्यक्रमको सञ्चालन कवि चेतप्रसाद पौडेलले, स्वागत सुभद्रा लामिछानेले, सभाध्यक्षता नेपाल निवृत्त शिक्षक समाज मकवानपुरका अध्यक्ष सीताराम दाहालले गरेका थिए । जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुरका सदस्य खड्गबहादुर पुलामीले कार्यक्रम रचनात्मक र प्रभावकारी भएको बताए ।

कार्यशालामा सहभागी हुने निबृत्त शिक्षकलाई प्रबेश शुल्क एक सय रुपैयाँ लिइएको थियो । सहजकर्ता अधिकारीको हालै प्रकाशन भएको नियात्रा संगह सहभागीलाई उपहारस्वरुप प्रदान गरिएको थियो । कवि जनार्दन खनालले तत्काल रचित यात्राकविता सुनाएका थिए भने कार्यक्रमको प्रमुख आतिथ्यता सेवानिबृत्त शिक्षक समाजका केन्द्रीय सचिव अभिमन्यु गौतमले गरेका थिए । कार्यक्रम सिद्धार्थ माविको सभाकक्षमा भएको थियो ।

'बेहुली फ्रम मेघौली' टिजर : स्वस्तिमालाई बिहेको दबाब

काठमाडौं/विजयादशमी (दशैं)को घटस्थापनालाई लक्षित गरेर आगामी असोज १७ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको फिल्म 'बेहुली फ्रम मेघौली'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ । हल रिलिजको एक सातापछि युट्युबमा सार्वजनिक गरिएको साढे २ मिनेटको टिजरले फिल्मको कथावस्तुबारे प्रकाश पार्छ । छोरीको विवाहका लागि एउटा परिवारले केटा खोज्न गरेको संघर्षलाई रोचक शैलीमा देखाइएको छ ।

३० वर्षकी स्वस्तिमा खड्कालाई परिवारबाट बिहेको दबाब बढेको छ । परिवारले विभिन्न केटा देखाउँछन् । कोही उमेरले ज्यादा त कोही भर्खर सुधार केन्द्रबाट निस्किएका । केटा नं. ३ अर्थात् 'अष्ट्रेलिया रिटर्न्स' निश्चल बस्नेतसँग भने स्वस्तिमाको माया बस्छ । के निश्चलसँगै स्वस्तिमाको बिहेबारी होला ? टिजरले यही कौतुहलता जगाउँदै बिट मारेको छ । टिजरमा केही पञ्चलाइन रसिला छन् । साजन काफ्ले र आकाश बरालको लेखन तथा निर्देशनमा बनेको फिल्ममा निश्चल र स्वस्तिमासहित विजय बराल, सिरु बिष्ट, सिम्रन खड्का, आमिर गौतम, बसुन्धरा भुषाल, लोकेन्द्र लेखक, रक्षा थापा, शिशिर सिवाकोटी, टीका पहारी, लुनिभा तुलाधर लगायतको अभिनय छ । स्वस्तिमा र निश्चल दम्पतीको निर्माणमा बनेको फिल्मको कार्यकारी निर्माता भने फिरोज खड्का र शंकर पाण्डे हुन् ।

के तपाई फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्भिस छिटो छरितो र भरपर्दो रुपमा गर्नुभई ढुक्क हुनुहोस् ।

Printer Shop

The complete office solution

Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Hetauda-4

tonerhouse_htd@yahoo.com

चित्लाङको १३१ वर्ष पुरानो ढुंगेसाँघु

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/ मकवानपुरको उत्तरीभेगमा पर्ने थाहा नगरपालिका ऐतिहासिक पर्यटकीय क्षेत्र हो । थाहाको टिस्टुङ, पालुङ र चित्लाङ गाउँमा ऐतिहासिक वस्तुहरु अझै छन् ।

पुराना धार्मिकस्थल, मल्लकालीन शिलालेखहरु, महाकवी लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाले 'कुन मन्दिरमा जान्छौं यात्री, कुन मन्दिरमा जाने हो ? कसन सामग्री पूजा गर्ने, साथ कसोरी लाने हो ?' भन्ने यात्री कबिता रचना गरेको थलो पनि चित्लाङमै छ । मल्लकालीन ईतिहासँग जोडिएका विषय, ऐतिहासिक पर्व र पर्यटकीय क्षेत्रले थाहा नगरपालिका भरिपूर्ण छ । चन्द्रागिरीको काखमा रहेको चित्लाङ ऐतिहासिक थलो हो ।

प्राकृतिक, धार्मिक र ऐतिहासिक वस्तुहरुले चित्लाङ भरिभराउ छ । थानकोटदेखि चन्द्रागिरीसम्मको केवलकार र थानकोटदेखि चित्लाङसम्मको सडकमार्गले चित्लाङ पर्यटकहरुको गन्तव्यस्थल बनेको छ । चित्लाङमा अहिले ३५ वटा होमस्टे र ८ वटा रिसोर्ट संचालनमा छन् । हिउँद या वर्षायाम होस्, शुक्रबार र शनिबार यहाँका होमस्टे र होटल भरिभराउ हुने गरेका छन् । चित्लाङ घुम्न आउने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकका लागि आकर्षणको केन्द्र बनिरहेको छ, थाहा नगरपालिका-९ साबिकको चित्लाङ गाविस-२ नयाँपौवामा रहेको १३१ वर्ष पुरानो 'ढुंगेसाँघु' । खोला तर्न स्थानीयले जोहो गरेको 'ढुंगेसाँघु' अहिले पनि महत्वका साथ लिने गरिन्छ ।

वि.सं. १९५० तिर स्थानीयले खोलातर्न सहज होस् भनेर 'ढुंगेसाँघु' हालेको बुढापाका बताउँछन् । 'ढुंगेसाँघु' १० मिटर

लम्बाइ र डेढ मिटर चौडाइको रहेको स्थानीय बुद्धरत्न मानन्धरले बताए । विगतदेखि नै पैदलयात्रुहरु यही 'ढुंगेसाँघु' भएर आवतजावत गर्छन् । करिब १ सय ३१ वर्षअघिदेखि संचालनमा आएको यो साँघुको कसैले मर्मत गर्नु परेको छैन र जोखिम पनि मोल्नु परेको छैन ।

त्रिभुवन राजपथ संचालनमा आउनुअघि राजधानी आवतजावत गर्ने मुख्य प्रवेशद्वारका रुपमा चित्लाङ-चन्द्रागिरी रहेको थियो । चित्लाङ-चन्द्रागिरी भएर राजधानी आवतजावत गर्ने स्वदेशी एवम् विदेशी सबै पैदलयात्रुले यही साँघु प्रयोग गर्थे । चित्लाङ अहिले पर्यटकीय क्षेत्रकारुपमा विकसित हुँदै गएको छ । यहाँ आउने स्वदेशी एवम् विदेशी पर्यटक ढुंगाको यतिलामो साँघु अर्थात् पुल देखेर अचम्मित हुने गरेका छन् ।

१ सय ३१ वर्षभन्दा अघि यो ढुंगाको साँघु हालेको जानकारी गराएपछि त उनीहरु झन् छक्क पर्ने गरेका छन् । चित्लाङ आएका जो कोही पनि यो ढुंगेसाँघु हेर्न जाने गर्छन् । 'साँघु हाल्ने, बोकेर यहाँ ल्याउने र ढुंगा फोड्ने अहिले यहाँ कोही पनि जीवित छैनन्,' ७७ वर्षीय धनबहादुर लामाले भने, 'मेरो बुबालगायत १०/१२ जनाले छिनोले ढुंगा खोपेर साँघु बनाएको कुरा बुबाले सुनाएका थिए ।'

अहिलेजस्तो ढलान गरेर पक्की पुल बनाउने चलन त्यतिबेला थिएन । त्यतिबेला गाउँलेहरुले आफ्नै तरिकाले काठ र ढुंगाको साँघु बनाएर खोला वारपार गर्थे । काठको साँघु दुईवर्ष पनि नटिक्ने भएकाले पाएसम्म खोलामा ढुंगाको साँघु हाल्ने गरेको स्थानीय बताउँछन् । त्यही साँघुमध्ये चित्लाङको यो सबैभन्दा लामो र पुरानो साँघु भएको ७८ वर्षीय धर्म मानन्धरले सुनाए । यति लामो र पुरानो ढुंगाको साँघु चित्लाङमा मात्र होइन, मकवानपुरमा नै नभएको उनको दाबी छ ।

चित्लाङस्थित चन्द्रागिरीको पाखाबाट ठूलो अजंगको ढुंगा घनले फोडेर र छिनाले काटेर लामो र साँघुको आकार बनाएको पनि उनले सुनाए । स्थानीयवासीले महिनौं दिन लगाएर साँघुको आकारको ढुंगा बनाएपछि फराकिलो बाटो भएको स्थानमा नोल लगाएर बोकेर र सानो बाटोमा घिसारेर साँघु पौवाखोलामा ल्याएर राखेको ८५ वर्षीय बाबुकाजी मानन्धरले बताए । 'मैले पनि साँघु हालेको देखेको होइन, बाआमाले भनेको सुनेको हुँ, सानैदेखि म पनि यो ढुंगेसाँघु तर्दै आएको छु ।'

एमाले मकवानपुरको सल्लाहकार कमिटी अध्यक्षमा हुमागाई

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/ मकवानपुरको ठूलो राजनीतिक दल नेकपा एमाले मकवानपुरको जिल्ला सल्लाहकार कमिटी अध्यक्षमा बलराम हुमागाई चयन भएका छन् ।

मकवानपुरगढी निवासी हुमागाईलाई शनिवार भएको सल्लाहकार कमिटीको बैठकले अध्यक्षमा चयन गरेको पार्टी अध्यक्ष श्रीधर पोखेलले जानकारी दिए । सल्लाहकार कमिटी अध्यक्षमा उनको दोस्रो कार्यकाल हो । हुमागाई मकवानपुरमा कम्युनिष्टको जग बसाल्ने नेतृत्वमध्येका एक हुन् । पञ्चायतकालीन समयमा कम्युनिष्ट आन्दोलनको अग्रमोर्चामा सहभागी हुमागाईलाई जिल्लामा सम्मानित नेताका रुपमा लिने गरिन्छ ।

मकवानपुरगढी गाउँपालिकामा नेकपा एमालेको जग बसाल्ने हुमागाई हुन् । पार्टीले मकवानपुरगढीमा पहिलो पटक सम्पर्क गरेको नेता पनि हुमागाई हुन् । उनकै नेतृत्वमा गढीमा एमाले विस्तार भएको थियो । यस्तै, एमाले जिल्ला सल्लाहकार कमिटी सचिवमा चेतनाथ खतिवडा चयन भएका छन् । अध्यक्ष हुमागाई र सचिव खतिवडाले शनिवार एक कार्यक्रमबीच पद तथा गोपनीयताको सपथ लिए । यसैगरी, ज्येष्ठ कम्युनिष्ट मञ्चको बैठकबाट बनमाली सुवेदी अध्यक्ष, चन्द्रकान्ता श्रेष्ठ सचिव चयन भएकोपार्टी अध्यक्ष पोखेलले जानकारी दिए । अध्यक्ष पोखरेलको अध्यक्षता तथा पार्टी केन्द्रीय सदस्यसमेत रहेका जिल्ला ईञ्चार्ज रामेश्वर रानाको प्रमुख आतिथ्यतामा सपथग्रहण कार्यक्रम भएको हो । मकवानपुरमा कम्युनिष्टको जग बसाल्ने, अग्रज नेताहरुको सल्लाह र युवाको साथमा पार्टीलाई गतिशील ढंगले अगाडि बढाउने पार्टी जिल्ला अध्यक्ष पोखेलले बताए ।

साईराम बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
SAIRAM SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.
हेटौंडा-२, संगमचोक, मकवानपुर
फोन नं. : ०५७-५२१२९७, ५२४६३४

धितो लिलाम बिक्रीसम्बन्धि ३५ दिने अत्यन्त जरूरी सूचना

(प्रकाशित मिति २०८१।०५।०९)

तपशिलमा उल्लेखित ऋणीले उपभोग गरेको ऋणको साँवा, ब्याज र हर्जाना रकम तिर्न बुझाउन पर्नेमा हालसम्म नबुझाई ऋण सम्बन्धि शर्त तथा बन्देजहरु उल्लङ्घन गरेकोले सो सम्बन्धमा मौखिक तथा लिखित पत्रद्वारा सूचना गर्दा समेत संस्थालाई बुझाउन पर्ने ऋणको साँवा, ब्याज र हर्जाना तथा अन्य दैदस्तुरको रकम समेत चुक्ता भुक्तानी नगरी आलटाल गरी बाँकी राखी ऋण चुक्ता गर्ने तर्फ तत्परता नदेखाएको हुनाले ऋण चुक्ता गर्न आउनेबारे यो ३५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र संस्थालाई बुझाउनु पर्ने ऋणको साँवा, ब्याज तथा लागेको दैदस्तुर समेत बुझाउनु हुन सम्बन्धित ऋणी तथा ब्यक्तीगत जमानीकर्तालाई सुचित गरिन्छ । सो म्यादभित्र बक्यौता भएको सम्पूर्ण ऋण रकम चुक्ता भुक्तानी गरी ऋण लिंदा यस संस्थालाई लेखाइ दिएको धितो लिलाम बिक्री गरी यस संस्थाको सम्पूर्ण लेना रकम असुलउपर गरिलिने समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । साथै सुरक्षणमा रहेको सम्पूर्ण धितो लिलाम बिक्रीबाट पनि यस संस्थाको सम्पूर्ण लेना रकम असुलउपर नभएमा वा कथमकदाचित धितोबाट असुलउपर हुन नसकेमा वा असुल उपर नभएमा ऋणीहरु वा निजहरुको एकाघर सगोल परिवारको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति वा ऋण लिंदा दृष्टिबन्धकी दिने ब्यक्ति एबम् जमानी दिनेको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति तथा अन्य जायजेथा सम्पत्तिबाट सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७९ सहकारी नियमावली २०७५ को दफा ३० तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम धितो बन्धक रहेको सम्पत्ति लिलाम गरी असुलउपर गरिलिने तथा ऋणीलाई कालोसूचिमा समाबेश गरिने ब्यहोरासमेत सम्बन्धित सबैलाई सुचित गराइन्छ ।

तपशिल

क्र.सं	ऋणीको विवरण	धितोको विवरण
१.	**नाम** : होम बहादुर क्षेत्री बाबुको नाम : कृष्ण बहादुर क्षेत्री बाजेको नाम : नरहरि क्षेत्री ठेगाना : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-९ ना.प्र.नं. : २५/२४८ जारी मिति : २०५४/११/२८ जारी जिल्ला : मकवानपुर **जग्गा धनीको बिबरण** **नाम** : कोकिला देवी चौलागाईं पतिको नाम : कृष्ण बहादुर चौलागाईं क्षेत्री ससुराको नाम : नरहरि ठेगाना : जिल्लाम कवानपुर, हेटौंडा-९ ना.प्र.नं. : ४८९२ जारी मिति : २०४३/०५/०६ जारी जिल्ला : मकवानपुर	श्री कोकिला देवी चौलागाईको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, हेटौडा उपमहानगर पालिका वडा नं. ९ कित्ता नं. १०८९० र ४४२१ को क्षेत्रफल ०-१-०-० र ०-१-१३-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिगलगापात समेत
२	**नाम** : सुदिप अर्याल बाबुको नाम : रामकृष्ण अर्याल बाजेको नाम : बुद्धी बहादुर अर्याल ठेगाना : जिल्ला मकवानपुर, हटिया-२ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१६ ना.प्र.नं. : ९-३९४ जारी मिति : २०५४/०१/१६ जारी जिल्ला : मकवानपुर **धितो जमानी दिनेको बिबरण** नाम : सृजना भण्डारी बाबुको नाम : बलराम भण्डारी बाजेको नाम : ठाकुर प्रसाद भण्डारी ठेगाना : जिल्ला गोरखा, पालुङटार-१ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१६ ना.प्र.नं. : १३१८०० जारी मिति : २०६२/०५/२० जारी जिल्ला : गोरखा	श्री सृजना भण्डारीको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, भैसे-३ कित्ता नं. ३६२ र ३६४ को क्षेत्रफल ७-६-२-३ र १-०-०-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिगलगापात समेत
३	**नाम** : सन्देश भण्डारी बाबुको नाम : बलराम भण्डारी बाजेको नाम : ठाकुर प्रसाद भण्डारी ठेगाना : जिल्ला गोरखा, पालुङटार-१ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१६ ना.प्र.नं. : ४४१०२४/११६९ जारी मिति : २०७१/०४/२६ जारी जिल्ला : गोरखा **धितो जमानी दिनेको बिबरण** नाम : जानुकादेबी भण्डारी पतिको नाम : बलराम भण्डारी ससुराको नाम : ठाकुर प्रसाद भण्डारी ठेगाना : जिल्ला गोरखा, पालुङटार-१ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१६ ना.प्र.नं. : २२९ जारी मिति : २०४४/१२/०१ जारी जिल्ला : लमजुङ	श्री जानुकादेवी भण्डारीको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, हाडीखोला-२ कित्ता नं.७०४ को क्षेत्रफल ०-९-०-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिग लगापात समेत
४	नाम : छलिमाया निरौला बाबुको नाम : नन्दलाल निरौला बाजेको नाम : गोपीलाल पतिको नाम : सुब्बा बिडारी ठेगाना : जिल्ला मोरङ्ग, मधुमल्ला-२ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१६ ना.प्र.नं. : ६७७/१२०८ जारी मिति : २०४६/०२/२९ जारी जिल्ला : मोरङ्ग	श्री छलिमाया निरौलाको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, हाडीखोला-३ कित्ता नं. १६८१ को क्षेत्रफल ०-७-०-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिगलगापात समेत
[illegible]	नाम : मुन्ना आलम बाबुको नाम : मिहसन मिया धुनिया बाजेको नाम : हानिफ मिया ठेगाना : जिल्ला पर्सा, सबैठवा-१ हाल : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-१० ना.प्र.नं. : १०६८/३१२ जारी मिति : २०६८/०९/०३ जारी जिल्ला : पर्सा	श्री मुन्ना आलमको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, हेटौडा उपमहानगरपालिका वडा नं. ११ कित्ता नं ९१६४ को क्षेत्रफल ०-०-५.५०-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिगलगापात समेत
६	नाम : सुनिता परियार बाबुको नाम : गम्बीर बहादुर दमै पतिको नाम : मिनकुमार परियार ठेगाना : जिल्ला मकवानपुर, हेटौंडा-९ ना.प्र.नं. : ३९/२६६९९ जारी मिति : २०६२/०६/०३ जारी जिल्ला : मकवानपुर	श्री सुनिता परियारको नाममा मालपोत कार्यालय हेटौंडामा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको मकवानपुर जिल्ला, हेटौंडा उपमहानगरपालिका वडा नं. ९ कित्ता नं. ८८११ र ८०६१ को क्षेत्रफल ०-०-३-० र ०-०-८.५०-० जग्गा र सो ले चर्चेको लिगलगापात समेत

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

अब किन जानु पर्‍यो विदेश ?

हामी कहाँ आउनूस्
छानीछानी सुमो किनेर
आफैं साहु बन्नूस्

७०% बैंकिङ सुविधा

हामी कहाँ २००७ देखि २०१६ मोडलको सिरनेरीको रुटमा चलिरहेको **TATA SUMO** बिक्रीका लागि उपलब्ध छन् ।

आजै सम्पर्क गर्नुहोस्

Singhabahini Moto Corp Pvt. Ltd.

९८०२५३७८३१, ९८०२५३७७०८, ९८०२५३७७०५

लोकदोहोरी प्रतिष्ठानको साधारणसभा

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा, ८ भदौ/राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गीत प्रतिष्ठान नेपाल मकवानपुरको २१ औं वार्षिक साधारणसभा सम्पन्न भएको छ । हेटौंडा उपमहानगरपालिका-१ स्थित सिर्जना कलाकेन्द्रमा आयोजित कार्यक्रम संस्थाका अध्यक्ष रबिन्द्र थिङको अध्यक्षता तथा जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुरका प्रमुख ललित घलानको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको हो ।

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै प्रमुखअतिथि घलानले लोक र मौलिकताको संरक्षणमा जोड दिन सबैपक्षले एक भएर लाग्न आग्रह गरे । उनले भने, 'लोक र मौलिकता जोगाउनु पर्छ । पहिले गीत सुन्न मेला र पर्वमा जानुपर्ने अवस्था थियो तर, अहिले त्यस्तो छैन । यसको संरक्षण गर्ने भूमिका हामी सबैको हो ।' उनले नेपालको सांस्कृतिक धरोहरको रुपमा रहेको लोक तथा दोहोरी गीतको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा प्रतिष्ठानको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताए ।

संस्थाका उपाध्यक्ष चन्द्रबहादुर बजगाईले स्वागत, सचिव काजीमान गोले (अमर)ले संगठनको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । अध्यक्ष थिङले कोषाध्यक्षको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरे । संस्थापक ऋषिलाल श्रेष्ठले लुकेको कला र गलाको संरक्षण गर्न आवश्यक रहेको बताउँदै हेटौंडाको गौरवशाली इतिहास जोगाउन आग्रह गरे । उनले भने, 'मकवानपुरको चर्चा हुन्छ, यो चर्चा कायम राख्नुपर्छ । कला प्रस्तुत गर्दा सम्यमित हुनुहोस्, कलाको लागि यो संस्था अपरिहार्य छ ।'

राष्ट्रिय लोक तथा दोहोरी गीत प्रतिष्ठान बागमती प्रदेशका कोषाध्यक्ष क्षेत्रबहादुर थिङ अमरले लोकगीतको संरक्षण गर्नु आजको आवश्यकता रहेको भन्दै शुभकामना व्यक्त गरे । जिल्ला कार्यसमिति सल्लाहकार तथा संस्थापक सहसचिव नारायण रेग्मीले सबैको उद्देश्य एउटै भएपनि विधा फरक हुने बताउँदै सबैले जगेर्ना गर्न आग्रह गरे । राष्ट्रिय संगीतकर्मी संघ मकवानपुरका अध्यक्ष अचित लोप्चनले आजकाल केही विकृति देखापरेको स्वीकार गर्दैदोहोरीलाई फोहोरी नबनाउन आग्रह गरे ।

मकवानपुर तामाङ कलाकार संघका अध्यक्ष धिरेन लामाले कला र संस्कृति जोगाउनु सबैको दायित्व रहेको बताए । उनले विकृतिलाई नियन्त्रण गर्दै लोक तथा दोहोरी गीतको मूल भावना र गरिमा कायम राख्नुपर्ने र समाजमा सकारात्मक सन्देश फैलाउने खालका गीतको निर्माण र प्रसारणमा जोड दिनुपर्ने बताए ।

२०६२ सालदेखि चौकीटोल ओरालोमा रहेर सेवारत **लामा फ्रेस मिट सप**
अब नयाँ स्थान र नयाँ नाममा उही उत्कृष्ट सेवासहित...

ओम फ्रेस मिट सप

तपाईंको सेवामा

यहाँ ब्रोइलर, लोकल र लोहाटन कुखुरा तथा खसी, बोकाको मासु पाइनुका साथै चिकेन र मटन म:म को किमा पनि पाइन्छ ।

प्रोप्राइटर:
नुतन लामा

ओम फ्रेस मिट सप
हेटौंडा-२ चौकीटोल ओरालो (मन्त्रालय भवनको अगाडि)
सम्पर्क नं. ९८४५०२८४६६, ९८४५८६३७२१